

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

P8_TA(2019)0349

Ochrona budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich (COM(2018)0324 – C8-0178/2018 – 2018/0136(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 116/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0324),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 322 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0178/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego z dnia 17 sierpnia 2018 r.⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Budżetowej i Komisji Kontroli Budżetowej zgodnie z art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej i Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Komisji Rozwoju Regionalnego, a także Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0469/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu⁽²⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 291 z 17.8.2018, s. 1.

⁽²⁾ Niniejsze stanowisko odpowiada poprawkom przyjętym dnia 17 stycznia 2019 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0038).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0136

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 322 ust. 1 lit. a),

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 106a,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) ~~Praworządność jest jedną z podstawowych wartości, na których opiera się Unia~~ **Unia opiera się na wartościach – zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej(TUE) i w kryteriach członkostwa w Unii – którymi są poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność oraz poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.** Jak przywołano w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej TUE, wartości te są wspólne dla państw członkowskich **w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz równości kobiet i mężczyzn.** [Popr. 1]
- (1a) **Państwa członkowskie powinny podtrzymywać swoje zobowiązania i dawać przykład przez ich autentyczne wypełnianie oraz dążyć do wspólnej kultury praworządności jako uniwersalnej wartości, której wszystkie zainteresowane strony będą przestrzegać w sposób wyważony. Pełne poszanowanie i propagowanie tych zasad jest koniecznym warunkiem legitymacji projektu europejskiego jako całości oraz podstawowym warunkiem budowania zaufania obywateli do Unii i zapewnienia skutecznego wdrażania jej polityki.** [Popr. 2]
- (1b) **Zgodnie z art. 2, art. 3 ust. 1 i art. 7 TUE Unia ma możliwość podjęcia działań w celu ochrony jej nadrzędnych wartości konstytucyjnych i wspólnych wartości, na których została zbudowana, w tym jej zasad budżetowych. Państwa członkowskie, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii oraz kraje kandydujące są zobowiązane do przestrzegania, ochrony i propagowania tych zasad i wartości oraz mają obowiązek lojalnej współpracy.** [Popr. 3]
- (2) Zasada praworządności wymaga, by wszystkie publiczne władze działały w granicach określonych przez prawo, zgodnie z wartościami, jakimi są demokracja i ~~prawa podstawowe~~ **poszanowanie praw podstawowych**, oraz pod kontrolą niezależnych i bezstronnych sądów. W myśl zasady praworządności należy przestrzegać w szczególności zasady legalizmu ⁽³⁾, **co obejmuje również przejrzysty, rozliczalny i demokratyczny proces stanowienia prawa**, pewności prawa ⁽⁴⁾, zakazu arbitralności w działaniu władz wykonawczych ⁽⁵⁾, zasady podziału władzy ⁽⁶⁾, **dostępu**

⁽¹⁾ Dz.U. C 291 z 17.8.2018, s. 1.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r.

⁽³⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 2004 r., CAS Succhi di Frutta, C-496/99 PECL:EU:C:2004:236, pkt 63.

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 1981 r., Amministrazione delle finanze dello Stato przeciwko Srl Meridionale Industria Salumi i innym; Ditta Italo Orlandi & Figlio i Ditta Vincenzo Divella przeciwko Amministrazione delle finanze dello Stato. Sprawy połączone 212 do 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, pkt 10.

⁽⁵⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 września 1989 r., Hoechst, sprawy połączone 46/87 i 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, pkt 19.

⁽⁶⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 2016 r., Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, pkt 36; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 2016 r., PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, pkt 35 oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2010 r., DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, pkt 58.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

do wymiaru sprawiedliwości i skutecznej ochrony sądowej przez niezależne sądy przed niezależnymi⁽⁷⁾, i bezstronnymi sądami⁽⁸⁾. Zasady te są odzwierciedlone m.in. na szczęblu Komisji Weneckiej Rady Europy, a także na podstawie stosownego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka⁽⁹⁾. [Popr. 4]

- (2a) Kryteria przystąpienia, zwane także kryteriami kopenhaskimi, ustanowione przez Radę Europejską w Kopenhadze w 1993 r. i wzmocnione przez Radę Europejską w Madrycie w 1995 r., są podstawowymi warunkami, które wszystkie kraje kandydujące muszą spełnić, aby uzyskać status państwa członkowskiego. Kryteria te obejmują stabilność instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości; sprawną gospodarkę rynkową oraz zdolność sprostania konkurencji i siłom rynkowym; a także zdolność wypełnienia obowiązków wynikających z członkostwa w Unii. [Popr. 5]
- (2b) Niespełnienie przez kraj kandydujący wymaganych standardów, wartości i zasad demokratycznych powoduje opóźnienie przystąpienia tego kraju do Unii do czasu pełnego spełnienia tych standardów. Wynikające z kryteriów kopenhaskich zobowiązania spoczywające na krajach kandydujących mają nadal zastosowanie do państw członkowskich po ich przystąpieniu do Unii na mocy art. 2 TUE i zasady lojalnej współpracy określonej w art. 4 TUE. Państwa członkowskie powinny zatem podlegać regularnej ocenie w celu ustalenia, czy ich ustawodawstwo i praktyki są nadal zgodne z kryteriami i wspólnymi wartościami, na których opiera się Unia, co zapewnia solidne ramy prawne i administracyjne dla realizacji polityki Unii. [Popr. 6]
- (3) ~~Praworządność jest zasadniczym warunkiem~~ **Chociaż nie istnieje hierarchia unijnych wartości, poszanowanie praworządności ma zasadnicze znaczenie dla** ochrony wszystkich podstawowych wartości, na których opiera się Unia, takich jak wolność, demokracja, równość i poszanowanie praw człowieka. Poszanowanie praworządności jest nierozzerwalnie związane z poszanowaniem demokracji i praw człowieka; nie może być demokracji i poszanowania praw podstawowych bez poszanowania praworządności i odwrotnie. **Spójność i ciągłość wewnętrznej i zewnętrznej polityki dotyczącej demokracji, praworządności i praw podstawowych ma kluczowe znaczenie dla wiarygodności Unii.** [Popr. 7]
- (4) W każdej sytuacji, w której państwa członkowskie wykonują budżet Unii, niezależnie od rodzaju metody wdrażania, poszanowanie praworządności jest zasadniczym warunkiem zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami zapisaną w art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (5) Należyte zarządzanie finansami może być zapewnione przez państwa członkowskie jedynie wówczas, gdy organy publiczne działają zgodnie z prawem, naruszenia są skutecznie ścigane przez służby dochodzeniowo-śledcze, a decyzje organów publicznych mogą podlegać skutecznej kontroli sądowej dokonywanej przez niezależne sądy i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (6) ~~Organy sądowe~~ **Niezależność i bezstronność wymiaru sprawiedliwości** powinny działać niezależnie i bezstronnie ~~zawsze być zagwarantowane~~, a służby dochodzeniowo-śledcze powinny być w stanie prawidłowo wypełniać swoje zadania. Służby te powinny być wyposażone w wystarczające zasoby i mieć odpowiednie procedury, by działać skutecznie i w pełnym poszanowaniu prawa do bezstronnego sądu. Warunki te powinny być spełnione jako minimalna gwarancja chroniąca przed bezprawnym i arbitralnym działaniem organów publicznych, które mogłoby ~~osłabić te podstawowe zasady~~ i zaszkodzić interesom Unii. [Popr. 8]
- (7) Niezależność wymiaru sądownictwa oznacza między innymi, że dany organ wypełnia swe zadania sądownicze w pełni autonomicznie, nie podlegając żadnej hierarchii służbowej ani nie będąc podporządkowanym komukolwiek i nie otrzymując nakazów czy wytycznych z jakiegokolwiek źródła, oraz że jest on w ten sposób chroniony przed ingerencją i naciskami zewnętrznymi mogącymi zagrozić niezależności osądu jego członków i wpływać na ich rozstrzygnięcia. Gwarancje niezależności i bezstronności wymagają zasad, w szczególności co do składu organu, powoływania jego członków, okresu zajmowania danego stanowiska oraz powodów wyłączenia i odwołania jego członków, pozwalających wykluczyć w przekonaniu podmiotów prawa wszelką uzasadnioną wątpliwość co do niezależności tego organu od czynników zewnętrznych oraz jego neutralności w odniesieniu do pozostających w sporze interesów.

(7) Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2018 r., Associação Sindical dos Juizes Portugueses przeciwko Tribunal de Conta, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, pkt 31, 40–41; **wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 25 lipca 2018 r., LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, pkt 63–67.**

(8) Komunikat Komisji „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności”, COM(2014)0158 final, załącznik I.

(9) **Sprawozdanie Komisji Weneckiej z dnia 4 kwietnia 2011 r., badanie nr 512/2009 (CDL-AD(2011)003rev).**

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (7a) **Niezależność prokuratury i sądownictwa obejmuje zarówno formalną (de jure), jak i faktyczną (de facto) niezależność prokuratury i sądownictwa oraz poszczególnych prokuratorów i sędziów.** [Popr. 9]
- (8) Poszanowanie praworządności jest ~~ważnym~~ **zasadnicze znaczenie** nie tylko dla obywateli Unii, lecz również dla inicjatyw, innowacji i inwestycji przedsiębiorstw, **spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej** oraz dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, który będzie się rozwijać ~~najlepiej~~ **zrównoważony sposób** tylko tam, gdzie wdrożone są należyte ramy prawne i instytucjonalne. [Popr. 10]
- (8a) **Włączenie istniejących unijnych mechanizmów monitorowania, takich jak mechanizm współpracy i weryfikacji, tablica wyników wymiaru sprawiedliwości i sprawozdania o zwalczaniu korupcji w UE, w szersze ramy monitorowania praworządności może zapewnić większą skuteczność i wydajność mechanizmów kontrolnych w zakresie ochrony interesów finansowych Unii.** [Popr. 11]
- (8b) **Brak przejrzystości, arbitralna dyskryminacja, zakłócenie konkurencji i nierówne warunki działania na rynku wewnętrznym i poza nim, wpływ na integralność jednolitego rynku, naruszenie sprawiedliwości oraz stabilności i zasadności systemu podatkowego, nasilenie się nierówności gospodarczych, nieuczciwa konkurencja między państwami, społeczne niezadowolenie, nieufność i deficyt demokratyczny to niektóre z negatywnych skutków szkodliwych praktyk podatkowych.** [Popr. 12]
- (9) Art. 19 Traktatu o Unii Europejskiej, w którym skonkretyzowano wartość praworządności zapisaną w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, wymaga, by państwa członkowskie zapewniały skuteczną ochronę sądową w dziedzinach objętych prawem Unii, w tym w dziedzinach związanych z wykonaniem budżetu Unii. Samo istnienie skutecznej kontroli sądowej służącej zapewnieniu poszanowania przepisów prawa Unii jest nierozdzielnie związane z praworządnością i wymaga niezależnych sądów⁽¹⁰⁾. Utrzymanie niezależności sądów jest zasadniczym elementem, co zostało potwierdzone w art. 47 akapit drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁽¹¹⁾. Odnosi się to w szczególności do kontroli sądowej ważności środków, umów lub innych instrumentów generujących wydatki publiczne lub zadłużenie, między innymi w kontekście zamówień publicznych, w których sprawie również można wszcząć postępowanie.
- (10) Istnieje zatem wyraźne powiązanie między poszanowaniem praworządności a skutecznym wykonaniem budżetu Unii zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami.
- (10a) **Unia ma do dyspozycji wiele instrumentów i procesów gwarantujących pełne i właściwe stosowanie zasad i wartości określonych w TUE, ale obecnie ze strony unijnych instytucji nie ma szybkiej, skutecznej reakcji, szczególnie w celu zapewnienia należytego zarządzania finansami. Aby istniejące instrumenty były odpowiednie i skuteczne, powinny być one egzekwowane, oceniane i uzupełniane w ramach mechanizmu praworządności.** [Popr. 13]
- (11) Uogólnione braki w zakresie praworządności w państwach członkowskich oddziałujące w szczególności na prawidłowość funkcjonowania organów publicznych i skuteczność kontroli sądowej mogą poważnie naruszyć finansowe interesy Unii. **Skuteczne badanie takich braków oraz stosowanie skutecznych i proporcjonalnych środków w przypadku stwierdzenia uogólnionego braku jest potrzebne nie tylko w celu zabezpieczenia interesów finansowych Unii, w tym skutecznego poboru dochodów, lecz także z myślą o zapewnieniu zaufania społeczeństwa do Unii i jej instytucji. Jedyne niezależne sądownictwo we wszystkich państwach członkowskich, które chroni praworządność i pewność prawa, może zagwarantować wystarczającą ochronę środków finansowych z budżetu Unii.** [Popr. 14]
- (11a) **Komisja szacuje, że skala uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania sięga 1 biliona EUR rocznie. Negatywne skutki stosowania takich praktyk dla budżetów państw członkowskich i budżetu Unii oraz dla obywateli są ewidentne i mogą podważyć zaufanie do demokracji.** [Popr. 15]
- (11b) **Unikanie opodatkowania przez przedsiębiorstwa ma bezpośredni wpływ na budżety państw członkowskich i budżet Unii oraz na podział wysiłków fiskalnych między kategorie podatników, jak również między czynniki gospodarcze.** [Popr. 16]

⁽¹⁰⁾ Sprawa C-64/16, pkt 32–36.

⁽¹¹⁾ Sprawa C-64/16, pkt 40–41.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (11c) *Państwa członkowskie powinny w pełni stosować zasadę lojalnej współpracy w kwestiach dotyczących konkurencji podatkowej.* [Popr. 17]
- (11d) *Komisja jako strażniczka traktatów powinna zapewnić pełne przestrzeganie prawa Unii i zasady lojalnej współpracy między państwami członkowskimi.* [Popr. 18]
- (11e) *Dokonywanie oceny i monitorowanie polityki podatkowej państw członkowskich na szczeblu Unii zapewniłoby, że w państwach członkowskich nie zostaną wdrożone żadne nowe szkodliwe środki podatkowe. Monitorowanie przestrzegania przez państwa członkowskie, ich jurysdykcje, regiony lub inne struktury administracyjne wspólnego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych do współpracy zapewniłoby ochronę jednolitego rynku oraz jego właściwe i spójne funkcjonowanie.* [Popr. 19]
- (12) *Na potrzeby identyfikacji tych uogólnionych braków Komisja powinna sporządzać **szczegółową** ocenę jakościową. Taka ocena ~~mogłaby~~ **powinna być obiektywna, bezstronna i przejrzysta oraz powinna** być sporządzana na podstawie informacji ze wszystkich ~~dostępnych~~ **istotnych** źródeł, z uwzględnieniem kryteriów stosowanych w kontekście negocjacji w sprawie przystąpienia do Unii, w szczególności rozdziałów wspólnotowego dorobku w dziedzinie sądownictwa i praw podstawowych, sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, kontroli finansowej i opodatkowania, jak również wytycznych stosowanych w kontekście mechanizmu współpracy i weryfikacji w celu śledzenia postępów państwa członkowskiego, i uznanych instytucji, w tym wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rezolucji Parlamentu Europejskiego, sprawozdań Trybunału Obrachunkowego oraz konkluzji i zaleceń odpowiednich międzynarodowych organizacji i sieci, takich jak organy Rady Europy, w tym w szczególności listy kontrolnej dotyczącej praworządności, przyjętej przez Komisję Wenecką, i stosownych międzynarodowych sieci, takich jak europejska sieć sądów najwyższych oraz Europejska Sieć Rad Sądownictwa.* [Popr. 20]
- (12a) *Należy powołać doradczy panel niezależnych ekspertów w dziedzinie prawa konstytucyjnego oraz spraw finansowych i budżetowych, którego celem będzie wspieranie Komisji w jej ocenie uogólnionych braków. Panel ten powinien dokonywać niezależnej corocznej oceny kwestii dotyczących praworządności we wszystkich państwach członkowskich, które mają lub mogą mieć wpływ na należyte zarządzanie finansami lub ochronę interesów finansowych Unii, z uwzględnieniem informacji pochodzących ze wszystkich istotnych źródeł oraz uznanych instytucji. Podejmując decyzję o przyjęciu lub zniesieniu ewentualnych środków, Komisja powinna wziąć pod uwagę odnośne opinie wyrażone przez ten panel.* [Popr. 21]
- (13) *Należy określić, jakie środki ~~można~~ **należy** przyjąć w razie uogólnionych braków, i procedurę przyjmowania tych środków. Środki te powinny obejmować zawieszenie płatności i zobowiązań, zmniejszenie finansowania w ramach istniejących zobowiązań oraz zakaz zaciągania nowych zobowiązań w odniesieniu do danych odbiorców.* [Popr. 22]
- (14) *Przy określaniu środków, które należy przyjąć, powinna mieć zastosowanie zasada proporcjonalności, w szczególności poprzez uwzględnienie powagi sytuacji, czasu, który upłynął od odnośnego działania, czasu jego trwania i jego powtarzalności, intencji i stopnia współpracy państwa członkowskiego przy eliminowaniu uogólnionego braku w zakresie praworządności oraz skutków tego braku dla odpowiednich funduszy unijnych.*
- (14a) *Przyjmując środki w razie uogólnionych braków należy zadbać o to, by uzasadnione interesy ostatecznych odbiorców i beneficjentów końcowych były odpowiednio chronione. Rozpatrując przyjęcie środków, Komisja powinna uwzględnić ich możliwy wpływ na ostatecznych odbiorców i beneficjentów końcowych. W celu wzmocnienia ochrony ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych Komisja powinna przedstawić informacje i wytyczne za pośrednictwem strony internetowej lub portalu internetowego, wraz z odpowiednimi narzędziami do informowania Komisji o wszelkich naruszeniach prawnego obowiązku podmiotów rządowych i państw członkowskich do dalszego dokonywania płatności po przyjęciu środków na podstawie niniejszego rozporządzenia. W stosownych przypadkach, w celu zapewnienia, by wszelkie kwoty należne od podmiotów rządowych lub państw członkowskich były faktycznie wypłacane ostatecznym odbiorcom lub beneficjentom końcowym, Komisja powinna mieć możliwość odzyskania płatności dokonanych na rzecz tych podmiotów lub, w stosownych przypadkach, dokonania korekty finansowej poprzez zmniejszenie wsparcia dla programu oraz przeniesienia równoważnej kwoty do rezerwy Unii w celu wykorzystania na rzecz ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych.* [Popr. 23]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (15) Aby zapewnić jednolite wdrażanie niniejszego rozporządzenia i w świetle zasadniczego znaczenia skutków finansowych środków przyjmowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy powierzyć Radzie ~~działającej na podstawie wniosku Komisji – uprawnienia wykonawcze. Aby ułatwić przyjmowanie decyzji, które wymagają ochrony interesów finansowych Unii, należy stosować głosowanie odwróconą kwalifikowaną większością głosów.~~ [Popr. 24]
- (15a) *Ze względu na ich wpływ na budżet Unii środki przyjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinny wejść w życie dopiero po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski i Radę przeniesienia do rezerwy budżetowej kwoty odpowiadającej wartości przyjętych środków. Aby ułatwić przyjęcie decyzji, które są niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii, takie przeniesienia należy uważać za zatwierdzone, chyba że w określonym terminie Parlament Europejski lub Rada, stanowiąca większością kwalifikowaną, zmienia je bądź odrzuca.* [Popr. 25]
- (16) Przed przedłożeniem środka na podstawie niniejszego rozporządzenia Komisja powinna poinformować dane państwo członkowskie, dlaczego uznaje, że w państwie tym występuje uogólniony brak w zakresie praworządności. **Komisja powinna bezzwłocznie poinformować Parlament Europejski i Radę o każdym takim powiadomieniu i jego treści.** Dane państwo członkowskie powinno mieć możliwość przedstawienia ~~przedstawienia~~ swoich uwag. Komisja i Rada ~~powinny~~ **powinna** uwzględnić te uwagi. [Popr. 26]
- (17) ~~Rada~~ **Komisja** powinna uchylić środki ze skutkiem zawieszającym ~~na podstawie wniosku Komisji~~ **i zaproponować Parlamentowi Europejskiemu i Radzie całkowite lub częściowe wycofanie rezerwy budżetowej na dane środki,** jeżeli sytuacja, która doprowadziła do ich nałożenia, została wystarczająco naprawiona. [Popr. 27]
- (18) ~~Komisja powinna informować Parlament Europejski o środkach zaproponowanych i przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia,~~ [Popr. 28]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zakres przedmiotowy

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy niezbędne do ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „praworządność” ~~odnosi się do~~ **należy rozumieć w kontekście** wartości Unii ~~wpisanych do zapisanych w art. 2 Traktatu o TUE i w kryteriach członkostwa w Unii Europejskiej, do których należą:~~ **zasadomowa w art. 49 TUE; praworządność obejmuje zasadę** legalizmu, ~~oznacza~~ **oznaczającą** przejrzysty, rozliczalny, demokratyczny i pluralistyczny proces ~~przyjmowania aktów prawnych~~ **stanowienia prawa;** pewność prawa; zakaz arbitralności w działaniu władz wykonawczych; skuteczna ~~ochrona sądowa~~ **dośćęp do wymiaru sprawiedliwości i skutecznej ochrony sądowej przed niezależnymi i bezstronnymi sądami,** w tym ~~ochrona~~ **ochronę** praw podstawowych, ~~dokonywana przez niezależne sądy określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka;~~ podział władzy; **niedyskryminację** i równość wobec prawa; [Popr. 29]
- b) „uogólniony brak w zakresie praworządności” oznacza szeroko rozpowszechnioną lub powtarzającą się praktykę lub zaniechanie organów publicznych albo stosowany przez nie środek, które naruszają praworządność, **w przypadku gdy wpływają lub mogą wpływać na zasady należytego zarządzania finansami lub ochronę interesów finansowych Unii; uogólniony brak w zakresie praworządności może również być konsekwencją systematycznego zagrożenia dla wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE, które wpływają lub może wpływać na zasady należytego zarządzania finansami lub ochronę interesów finansowych Unii;** [Popr. 30]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- c) „jednostka rządowa” oznacza ~~wszystkie organy publiczne~~ **każdy organ publiczny** na wszystkich szczeblach rządu, w tym organy krajowe, regionalne i lokalne, jak również organizacje państwa członkowskiego w rozumieniu [art. 2 pkt 42] rozporządzenia **Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046** ⁽¹²⁾ ~~nr [...]~~ („rozporządzenie finansowe”). [Popr. 31]

Artykuł 2a

Uogólnione braki

W szczególności następujące elementy uznaje się za uogólnione braki w zakresie praworządności, w przypadku gdy wpływają one lub mogą wpływać na zasady należytego zarządzania finansami lub ochronę interesów finansowych Unii:

- a) zagrożenie niezależności wymiaru sprawiedliwości, w tym określenie jakichkolwiek ograniczeń w zakresie niezależnego wykonywania funkcji sędziowskich przez zewnętrzną ingerencję w gwarancje niezależności, przez ograniczenie wyroków na podstawie zewnętrznego nakazu, przez samowolną zmianę zasad powoływania lub warunków sprawowania funkcji pracowników wymiaru sprawiedliwości, przez wywieranie wpływu na pracowników wymiaru sprawiedliwości w jakikolwiek sposób, który negatywnie wpływa na ich bezstronność, lub przez ingerencję w niezależność zawodu prawnika;
- b) niezapobiegnięcie arbitralnym lub bezprawnym decyzjom organów publicznych, w tym organów ścigania, lub ich niepoprawienie albo nienalożenie za nie sankcji, utrudnianie uzyskania zasobów finansowych i ludzkich wpływające na ich prawidłowe funkcjonowanie lub niezapewnienie sytuacji braku konfliktu interesów;
- c) ograniczanie dostępności i skuteczności środków ochrony prawnej, w tym przez zbyt restrykcyjne przepisy proceduralne, brak wykonywania wyroków lub ograniczanie skutecznego badania, ścigania i nakładania sankcji w przypadku naruszenia prawa;
- d) zagrożenie zdolności administracyjnych państwa członkowskiego do przestrzegania zobowiązań wynikających z członkostwa w Unii, w tym zdolności do skutecznego wdrażania przepisów, norm i polityk stanowiących zasób prawa Unii;
- e) środki osłabiające ochronę poufnej komunikacji między prawnikiem a klientem. [Popr. 32]

Artykuł 3

Środki Zagrożenia dla interesów finansowych Unii [Popr. 33]

1. ~~odpowiednie środki są przyjmowane, w przypadku gdy uogólnione braki~~ **Uogólniony brak** w zakresie praworządności w państwie członkowskim ~~wpływają bądź mogą wpłynąć na należyte zarządzanie finansami i ochronę interesów finansowych Unii, w szczególności namożna stwierdzić, jeżeli wpływa to lub może wpływać w szczególności na co najmniej jeden z poniższych elementów:~~ [Popr. 34]

- a) prawidłowe funkcjonowanie organów danego państwa członkowskiego wykonującego budżet Unii, zwłaszcza w kontekście udzielania zamówień publicznych lub dotacji ~~oraz w trakcie monitorowania i kontroli;~~ [Popr. 35]
- aa) prawidłowe funkcjonowanie gospodarki rynkowej, a tym samym poszanowanie zasad gospodarki rynkowej i sił rynkowych w Unii, jak również skuteczne wdrożenie obowiązków wynikających z członkostwa, w tym osiągnięcie celu unii politycznej, gospodarczej i walutowej; [Popr. 36]
- ab) prawidłowe funkcjonowanie organów przeprowadzających kontrolę finansową, monitoring oraz audyty wewnętrzne i zewnętrzne, a także właściwe funkcjonowanie skutecznych i przejrzystych systemów zarządzania finansami i rozliczalności; [Popr. 37]

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- b) prawidłowe funkcjonowanie służb dochodzeniowo-śledczych w związku ze ściganiem nadużyć finansowych, **w tym oszustw podatkowych**, korupcji lub innych naruszeń prawa Unii związanych z wykonaniem budżetu Unii; [Popr. 38]
 - c) skuteczną kontrolę sądową działań lub zaniechań organów, o których mowa w lit. a), **ab**) i b), dokonywaną przez niezależne sądy; [Popr. 39]
 - d) zapobieganie i karanie nadużyć finansowych, **w tym oszustw podatkowych**, korupcji i innych naruszeń prawa Unii odnoszących się do wykonania budżetu Unii i nakładanie na odbiorców skutecznych i zniechęcających sankcji przez sądy krajowe lub organy administracji; [Popr. 40]
 - e) odzyskiwanie nienależnie wypłaconych środków;
 - ea) **zapobieganie uchylaniu się od opodatkowania i konkurencji podatkowej oraz karanie za nie, a także właściwe funkcjonowanie organów przyczyniających się do współpracy administracyjnej w sprawach podatkowych**; [Popr. 41]
 - f) skuteczność i terminowość współpracy – na podstawie odpowiednich aktów prawnych i zgodnie z zasadą lojalnej współpracy – z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych oraz – **pod warunkiem uczestnictwa danego państwa członkowskiego** – z Prokuraturą Europejską w ramach prowadzonych przez te organy dochodzeń lub postępowań przygotowawczych bądź wnoszonych i popieranym przez nie oskarżeń. [Popr. 42]
 - fa) **należyte wykonanie budżetu Unii w wyniku systematycznego nieprzestrzegania praw podstawowych**. [Popr. 43]
2. ~~W szczególności następujące elementy mogą zostać uznane za uogólnione braki w zakresie praworządności:~~
- a) ~~zagrożenie niezależności wymiaru sprawiedliwości;~~
 - b) ~~niezapobiegnięcie arbitralnym lub bezprawnym decyzjom organów publicznych, w tym organów ścigania, lub ich niepoprawienie albo nienależenie za nie sankcji, utrudnianie uzyskania zasobów finansowych i ludzkich wpływające na ich prawidłowe funkcjonowanie lub niezapewnienie sytuacji braku konfliktu interesów;~~
 - e) ~~ograniczanie dostępności i skuteczności środków ochrony prawnej, w tym przez zbyt restrykcyjne przepisy proceduralne, brak wykonywania wyroków lub ograniczanie skutecznego badania, ścigania i nakładania sankcji w przypadku naruszenia prawa. [Popr. 44]~~

Artykuł 3a

Panel niezależnych ekspertów

1. Komisja powołuje panel niezależnych ekspertów („panel”).

W skład panelu wchodzi niezależni eksperci w dziedzinie prawa konstytucyjnego oraz spraw finansowych i budżetowych. Parlamenti narodowe każdego państwa członkowskiego wyznaczają po jednym ekspercie, a pięciu ekspertów mianuje Parlament Europejski. Skład panelu uwzględnia zachowanie równowagi płci.

W stosownych przypadkach i zgodnie z regulaminem, o którym mowa w ust. 6, do panelu można zaprosić w charakterze obserwatorów przedstawicieli odpowiednich organizacji i sieci, takich jak Zrzeszenie Europejskich Akademii Nauk, europejska sieć krajowych instytucji ds. praw człowieka, organy Rady Europy, Europejska Komisja na rzecz Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości, Rada Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej, Sieć na rzecz Sprawiedliwości Podatkowej, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

2. Celem panelu doradczego jest wspieranie Komisji w określaniu uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwie członkowskim, które wpływają lub mogą wpływać na zasady należytego zarządzania finansami lub ochronę interesów finansowych Unii.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Panel dokonuje corocznej oceny sytuacji we wszystkich państwach członkowskich w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe oraz odnośne informacje, uwzględniając należycie informacje i wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 2.

3. Każdego roku panel podaje do wiadomości publicznej podsumowanie swoich ustaleń.

4. W ramach swojej funkcji doradczej i przy uwzględnieniu wyników rozważań, o których mowa w ust. 2, panel może wyrazić opinię na temat uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwie członkowskim.

Wyrażając opinię, panel dąży do osiągnięcia konsensusu. Jeżeli osiągnięcie konsensusu jest niemożliwe, panel może wyrazić swoją opinię zwykłą większością swoich członków.

5. Przyjmując akty wykonawcze zgodnie z art. 5 ust. 6 i art. 6 ust. 2, Komisja uwzględnia wszelkie stosowne opinie wyrażone przez panel zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Panel wybiera spośród swoich członków przewodniczącego. Panel opracowuje własny regulamin. [Popr. 45]

Artykuł 4

~~Treść środków~~ Środki ochrony budżetu Unii [Popr. 46]

1. ~~Istnieje~~ Jeżeli warunki wymienione w art. 3 zostaną spełnione, istnieje możliwość przyjęcia co najmniej jednego lub więcej następujących środków: [Popr. 47]

a) w przypadku gdy Komisja wykonuje budżet Unii w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego na podstawie art. 62 lit. a) i c) rozporządzenia finansowego i gdy odbiorcą jest jednostka rządowa:

- 1) zawieszenie płatności lub realizacji zobowiązania prawnego albo jego rozwiązanie na podstawie art. [131 ust. 3] rozporządzenia finansowego;
- 2) zakaz zaciągania nowych zobowiązań prawnych;

b) w przypadku gdy Komisja wykonuje budżet Unii w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. [62 lit. b)] rozporządzenia finansowego:

- 1) zawieszenie zatwierdzenia programu lub programów lub ich zmian;
- 2) zawieszenie zobowiązań;
- 3) ograniczenie zobowiązań, w tym w drodze korekt finansowych lub przeniesienia środków do innych programów;
- 4) ograniczenie płatności zaliczkowych;
- 5) wstrzymanie biegu terminów płatności;
- 6) zawieszenie płatności.

2. O ile w decyzji przyjmującej środki nie stwierdzono inaczej, nałożenie odpowiednich środków nie wpływa na obowiązek jednostek rządowych, o których mowa ust. 1 lit. a), lub państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1 lit. b), wdrażania programu bądź funduszu objętego środkiem, a w szczególności na obowiązek dokonania płatności na rzecz ostatecznych odbiorców lub beneficjentów.

3. Przyjęte środki są proporcjonalne do charakteru, powagi, czasu trwania i zakresu uogólnionego braku w zakresie praworządności. Środki te dotyczą w największym możliwym zakresie działań Unii, na które wpływa lub może wpłynąć ten brak. [Popr. 48]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

3a. Komisja przedstawia ostatecznym odbiorcom lub beneficjentom końcowym informacje i wytyczne na temat obowiązków państw członkowskich, o których mowa w ust. 2, za pośrednictwem strony internetowej lub portalu internetowego.

Komisja dostarcza również, na tej samej stronie internetowej lub portalu, odpowiednie narzędzia dla ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych w celu informowania Komisji o wszelkich naruszeniach tych obowiązków, które w opinii tych ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych mają na nich bezpośredni wpływ. Niniejszy ustęp stosuje się w sposób gwarantujący ochronę osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii, zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie XXX (dyrektywa w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii). Komisja może wziąć pod uwagę informacje przekazane przez ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych zgodnie z niniejszym ustępem tylko wtedy, jeżeli towarzyszy im dowód, że dany ostateczny odbiorca lub beneficjent końcowy złożył formalną skargę do właściwego organu. [Popr. 49]

3b. Na podstawie informacji otrzymanych od ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych zgodnie z ust. 3a Komisja zapewnia, aby wszelkie kwoty należne od podmiotów rządowych lub państw członkowskich zgodnie z ust. 2 były faktycznie wypłacane ostatecznym odbiorcom lub beneficjentom końcowym.

W razie potrzeby:

a) w odniesieniu do środków z budżetu Unii zarządzanych zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego – Komisja:

- (i) odzyskuje płatność na rzecz któregośkolwiek z organów, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) ppkt (v) – (vii) rozporządzenia finansowego, w kwocie równoważnej kwocie niewypłaconej ostatecznym odbiorcom lub beneficjentom końcowym, z naruszeniem ust. 2 niniejszego artykułu;
- (ii) przenosi kwotę równoważną kwocie, o której mowa w poprzednim punkcie, do rezerwy Unii, o której mowa w art. 12 rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF). Kwotę taką uznaje się za dostępny margines w rozumieniu art. 12 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF) i uruchamia się ją zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF) w możliwym zakresie z korzyścią dla ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu;

b) w odniesieniu do środków z budżetu Unii zarządzanych zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego:

- (i) obowiązek podmiotów rządowych lub państw członkowskich, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, uznaje się za obowiązek państw członkowskich w rozumieniu [art. 63] rozporządzenia XXX (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów). Każde naruszenie takiego obowiązku jest traktowane zgodnie z [art. 98] rozporządzenia XXX (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów);
- (ii) Komisja przenosi kwotę wynikającą z ograniczonego wsparcia z funduszy na rzecz programu podczas stosowania [art. 98] rozporządzenia XXX (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów) do rezerwy Unii, o której mowa w art. 12 rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF). Kwotę taką uznaje się za dostępny margines w rozumieniu art. 12 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF) i uruchamia się ją zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia Rady XXX (rozporządzenie w sprawie WRF) w możliwym zakresie z korzyścią dla ostatecznych odbiorców lub beneficjentów końcowych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. [Popr. 50]

Artykuł 5

Procedura

1. W przypadku gdy Komisja – po uwzględnieniu wszystkich opinii panelu – stwierdza, że istnieją racjonalne przesłanki uznania, że warunki art. 3 zostały spełnione, przesyła pisemne powiadomienie do danego państwa członkowskiego, określające przesłanki, na których oparła swoje ustalenia. Komisja bezzwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o każdym takim powiadomieniu i jego treści. [Popr. 51]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. ~~Komisja może uwzględnić~~ **Podczas dokonywania oceny, czy zostały spełnione warunki określone w art. 3, Komisja uwzględnia** wszystkie istotne informacje, w tym **opinie panelu**, wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, **rezolucje Parlamentu Europejskiego**, sprawozdania Trybunału Obrachunkowego oraz konkluzje i zalecenia odpowiednich organizacji międzynarodowych i sieci. **Komisja bierze również pod uwagę kryteria stosowane w kontekście negocjacji w sprawie przystąpienia do Unii, w szczególności rozdziały wspólnotowego dorobku w dziedzinie sądownictwa i praw podstawowych, sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, kontroli finansowej i opodatkowania, jak również wytyczne stosowane w kontekście mechanizmu współpracy i weryfikacji w celu śledzenia postępów państwa członkowskiego.** [Popr. 52]

3. Komisja może zażądać dodatkowych informacji na potrzeby oceny, zarówno przed dokonaniem ustalenia na podstawie ust. 1, jak i po dokonaniu takiego ustalenia.

4. Państwo członkowskie, o którym mowa, przekazuje wymagane informacje, a także może przedłożyć uwagi w określonym przez Komisję terminie wynoszącym co najmniej **± jeden miesiąc i nie więcej niż trzy miesiące** od dnia powiadomienia o ustaleniu. W swoich uwagach państwo członkowskie może zaproponować przyjęcie środków naprawczych. [Popr. 53]

5. Komisja – przy podejmowaniu decyzji, czy przyjąć ~~wniosek dotyczący decyzji~~ **decyzję w sprawie wszelkich środków, o których mowa** w sprawie odpowiednich środków art. 4 – uwzględnia otrzymane informacje i uwagi złożone przez dane państwo członkowskie, jak również odpowiedniość zaproponowanych środków naprawczych. **Komisja decyduje o działaniach następczych, jakie należy podjąć w odniesieniu do otrzymanych informacji w orientacyjnym terminie jednego miesiąca, a w każdym razie w rozsądnym terminie od daty otrzymania tych informacji.** [Popr. 54]

5a. **Podczas dokonywania oceny proporcjonalności środków, które mają zostać nałożone, Komisja należycie uwzględnia informacje i wytyczne, o których mowa w ust. 2.** [Popr. 55]

6. W przypadku gdy Komisja uzna, że uogólniony brak w zakresie praworządności faktycznie ma miejsce, ~~przedstawia Radzie wniosek dotyczący~~ **przyjmuje w drodze** aktu wykonawczego **decyzję** w sprawie odpowiednich środków, **o których mowa w art. 4.** [Popr. 56]

6a. **Z chwilą przyjęcia swojej decyzji Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie przeniesienia do rezerwy budżetowej kwoty odpowiadającej wartości przyjętych środków.** [Popr. 57]

6b. **Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 4 i 6 rozporządzenia finansowego Parlament Europejski i Rada rozpatrują wniosek w sprawie przeniesienia w terminie czterech tygodni od jego otrzymania przez obie instytucje. Wniosek w sprawie przeniesienia uznaje się za zatwierdzony, chyba że w terminie czterech tygodni Parlament Europejski, stanowiąc większością oddanych głosów, lub Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, zmieni go bądź odrzuci. Jeśli Parlament Europejski lub Rada zmienia wniosek w sprawie przeniesienia, zastosowanie ma art. 31 ust. 8 rozporządzenia finansowego.** [Popr. 58]

6c. **Decyzja, o której mowa w ust. 6, wchodzi w życie, jeśli ani Parlament Europejski, ani Rada nie odrzucą wniosku w sprawie przeniesienia w terminie określonym w ust. 6b.** [Popr. 59]

7. ~~Decyzję uznaje się za przyjętą przez Radę, chyba że Rada większością kwalifikowaną postanowi odrzucić wniosek Komisji w terminie jednego miesiąca od jego przyjęcia przez Komisję.~~ [Popr. 60]

8. ~~Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zmienić wniosek Komisji i przyjąć zmieniony tekst jako decyzję Rady.~~ [Popr. 61]

Artykuł 6

Zniesienie środków

1. Dane państwo członkowskie może w każdym czasie przedłożyć Komisji **formalne powiadomienie zawierające dowody** w celu wykazania, że uogólniony brak w zakresie praworządności został naprawiony i wyeliminowany. [Popr. 62]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. ~~Komisja~~**Na wniosek danego państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy Komisja – po uwzględnieniu wszystkich opinii panelu** – ocenia sytuację w danym państwie członkowskim **w orientacyjnym terminie jednego miesiąca, a w każdym razie w rozsądnym terminie od daty otrzymania formalnego powiadomienia**. Z chwilą gdy uogólniony brak w zakresie praworządności, ze względu na który przyjęto ~~odpowiednie środki~~**środki, o których mowa w art. 4**, został wyeliminowany w pełni lub częściowo, Komisja ~~przedstawia Radzie wniosek~~**bezwzględnie przyjmuje decyzję** o ~~pełnym lub częściowym zniesieniu~~**częściowym zniesieniu** tych środków. **Z chwilą przyjęcia swojej decyzji Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie całkowitego lub częściowego wycofania rezerwy budżetowej, o której mowa w art. 5 ust. 6a**. Zastosowanie ma procedura opisana w art. 5 ust. 2, 4, 5, 6, **6b** i **7 6c**. [Popr. 63]

3. W przypadku gdy środki dotyczące zawieszenia zatwierdzenia danego programu lub programów lub ich zmian, o czym mowa w art. 4 ust. 2 lit. b) ppkt (i), lub zawieszenia zobowiązań, o czym mowa art. 4 ust. 2 lit. b) ppkt (ii), zostają zniesione, kwoty odpowiadające zawieszonym zobowiązaniom przenosi się do budżetu z zastrzeżeniem art. 7 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr XXXX („rozporządzenie WRF”). Zawieszane zobowiązania z roku n nie mogą być ujmowane w budżecie później niż w roku n+2. **Od roku n+3 kwotę odpowiadającą zawieszonym zobowiązaniom przenosi się do unijnej rezerwy na zobowiązania przewidzianej w art. 12 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr XXXX („rozporządzenie WRF”).** [Popr. 64]

Artykuł 7

Informowanie Parlamentu Europejskiego

Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski o środkach zaproponowanych lub przyjętych na podstawie art. 4 i 5. [Popr. 65]

Artykuł 7a

Sprawozdawczość

Najpóźniej pięć lat od wejścia niniejszego rozporządzenia w życie Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące jego stosowania, a w szczególności skuteczności ewentualnych działań.

W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszą odpowiednie wnioski. [Popr. 66]

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. **Europejskiej.** [Popr. 67]

Artykuł 8a

Włączenie do rozporządzenia finansowego

Treść niniejszego rozporządzenia włącza się do rozporządzenia finansowego w trakcie jego kolejnej zmiany. [Popr. 68]

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący